

www.e-rara.ch

Antonini Liberalis Transformationum congeries

Antoninus

Basileae, 1568

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-153>

M. Antonini imperatoris de vita sua liber II.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelnformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

M. ANTONINI IMPE-
ratoris de Vita sua Liber II.

Memento, quandiu haftenusea distuleris: ac quoties, prorogato tibi à dijs tempore, eo non vsus sis. Certè aliquando te animaduertere oportet, cuius mundi pars sis, & à quo mundi gubernatore defluxeris: tum finem præscripti tibi temporis futurum. Quod quidem tempus si non impenderis tràquil-
litate animi parandæ, elaberur, neque redibit vnquam tibi defuncto. Singulis horis animo in id incumbe, vt fortiter, quæ admodum Romano & viro conuenit, id quod præ manibus est, peragas: accurata, & non ficta grauitate, humanitate, liberalitate, iusticiaq; adhibitis. Interea animum tuum ab omnibus alijs cogitationibus abduc: quod ita fiet, si vnum quodlibet negocium, eorum quæ in vita tua exequenda tibi sint, postremum esse iudicans, ita conficias, vt ne quid vanitatis affectuum à consilio auertentium, simulationis, amore sui, aut earum rerum quæ fato quodam ei negotio adiunctæ sunt improbationis admittatur. Cernis
m quàm

quàm pauca sint ea , quorum compos
vitam felicem ac diuinæ similem viue-
re homo potest? nam ea qui adseruârît,
ab eo dij nihil vltra exigunt. Ignominia
teipsum affice , anime , contemne tei-
psum inquam : vt enim honore teipsum
afficias , non tibi præterea tempus sup-
petet. Vita enim vnicuique id præbet:
quæ tibi propemodum iam exacta est.
Non igitur teipsum venerare , sed felici-
tatem tuam aliorum in animis repositâ
habe. Non pâtere ab ijs quæ extrinsecus
accidunt , te circumagi : sed ocium tibi
para , vt boni aliquid addiscas , ac vaga-
ri desine. Est & alter declinandus er-
ror : nonnulli enim actibus vitæ suæ cõ-
fecti delirant , quòd scopum nullum ha-
bent , ad quem omnes suos conatus &
cogitationes dirigât. Haud temerè quis-
quam repertus est infelix ea de causa,
quòd non inquireret quid aliorum ani-
mis accideret : qui verò suiipsius animi
motibus non obsequitur , necessariò mi-
ser est. Horum semper oportet recorda-
ri , quæ sit vniuersi natura , quæ mea , quo-
modoque hæc ad illam sit affecta , qualis
pars ea cuius totius sit : adhæc , nemi-
nem esse qui obstet , quo minus semper

eâ quæ naturæ (cuius tu pars es) sint
 consentanea, & agas, & dicas. Theo-
 phrastus in comparatione peccatorum,
 vbi ostendit communiorem ea inter se
 conferendi rationem, philosophicè in-
 quit: ea quæ per cupiditatem commit-
 tuntur peccata, grauiora esse ijs quæ per
 iram. Etenim iratus videtur cum dolore
 quodam, & occultè correptus animo, à
 recta ratione diuertere: qui verò per cu-
 piditatem peccat, victus à voluptate,
 intemperantior altero censetur, magisq;
 effeminatus. Rectè igitur, & vt philo-
 sopho dignum erat, in maiori esse culpa
 pronunciauit, cui voluptas, quàm cui
 dolor peccandi fuisset causa. ac omnino
 hic antè læsus, & propter dolorem ira-
 tus: ille sponte sua ad delinquédum, cu-
 piditatis explendæ causa fertur. Omnia
 tibi ita & agenda sunt, & dicenda, & co-
 gitanda, vt si iam nunc vitam in exitu
 esse arbitreris. Cæterùm è viuis discede-
 re, siquidem dij sunt, nihil habet incom-
 modi: neque enim ij te aliquo malo sunt
 affecturi. Sin autem vel non sunt dij,
 vel res humanas non curant, quid atti-
 nebat viuere in mundo, deûm ac pro-
 uidentia vacuo? Enimuerò & sunt dij,

& rerum humanarum curam gerunt: & ut ne homo in ea quæ reuerà sunt mala incideret, id quidem in eius potestate posuerunt: in reliquis rebus si quid mali inesset, utique & hîc ei prospexissent, ne omnino in malum incideret. Quod verò hominem deteriore non efficit, quónam id modo vitam eius posset reddere peiorem? Et quidem vniuersi natura nunquam neque per ignorantiam, neque sciens quidem, non valens autem cauere aut emendare, illa tantum errorem admiserit: neque imbecillitatis, neque inscitiae causa, ut bona & mala bonis malisque hominibus promiscuè & ex æquo accidât. Atqui mors & vita, honor & ignominia, dolor & voluptas, opes & paupertas, omnibus hæc vniuersa eadem ratione hominibus cum bonis tum malis contingunt, suntque neque honesta, neque turpia: ergo neque bona quidem, neque mala. Quàm celeriter omnia abolentur, in mundo quidem corpora, in æuo autem etiam eorum memoria. Omnia quæ sub sensum cadunt, ac præsertim ea quæ vel voluptate alliciunt, vel dolore terrent, vel fastu suo clara sunt, quàm vilia sunt ea
omnia,

omnia, & contemptione digna, quàm
 fordida, obnoxia interitui, & mortua?
 Intelligentiæ est, indagare quidnam sint
 ij, quorum opiniones & voces gloriam
 * Quidnam est mors? Certè si quis eam
 per se intueatur, cogitationeq; omnia ab
 ea separet, quæ ei inesse videntur: is iam
 nihil aliud existimabit esse mortè, quàm
 opus naturæ. At verò puer est, qui naturæ
 aliquod opus formidat. Et quidem mors
 nò opus solum est naturæ, sed & prodest
 ei. Quónam modo Deus hominem at-
 tingit, & qua hominis parte? præterea
 quomodo afficitur eo tactu pars illa? Ni-
 hil miserius est eo, qui omnia circulando
 scrutatur, & (quod aiunt) ea etiam quæ
 sunt infra terram rimatur, coniecturaq;
 eá quæ in aliorum animis eueniant in-
 quirat: neq; sentit sufficere, vt suum quis-
 que qui in ipso inest genium obseruet,
 eumq; legitimè colat. Colitur autem, si
 quis seipsum ab animi perturbationib. à
 vanitate, ab indignatione eorum causa
 quæ à dijs aut hominibus aguntur cõce-
 pta, vacuum conseruet. Quæ enim dij a-
 gunt, virtutis causa reuerentiã, quæ ab ho-
 minibus, cognationis nomine amorem
 merentur: nonnunquam etiam misera-
 tionem,

tionem, ratione ignorationis eorū quæ bona aut mala sunt. qui sanè defectus nō vilior est eo, quo ne inter album & nigrū discernere possimus, impedimur. Quòd si tria annorum millia tibi viuenda forent, insuperq; triginta alia: tamē recordandum tibi est, neminē aliam ab ea quā viuit vitam deponere, neq; aliam deponere quàm eam quam viuit. Itaque idem est longissimum spacium, cum eo quod est breuissimum. nam quod præsens est, id omnibus idem est: quāquam id quod perijt, non sit idem, atq; id quod amittitur. ita temporis punctum esse apparet. Etenim neq; præteritum aliquis, neq; futurum quicquā amittere potest: quī enim id ei adimatur, quod ne habet quidem? Duo itaque hæc memoria sunt tenenda: Vnum, omnia ab æterno esse eiusdē formæ, atq; circulo reuolui: neque differre quicquam, eadēne centum aliquis, aut ducentis annis, an verò infinito videat tempore. Alterum, quòd is qui diutissimè vixit, & is qui celerrimè moritur, tandē amittunt: eo enim tantūm priuantur, quod præsens est, quando id etiam solūm habent: quod autem non habetur, id ne deperditur quidem.

Vniuer.

Vniuersa esse sita in opinione: quod patet ex his quæ cum Monimo Cynico sunt disputata. Perspicua autè est eius quod dictum est vtilitas, si quis eatenus eius suauitatem admittat, quatenus veritati congruit.

Anima hominis contumelia seipsam multis modis afficit. Primò, cùm quantum in ipsa situm est, abscessus quidam, & quasi vlcus mundi fit. Abscedit autem à natura, quando ea quæ fiunt, iniquo fert animo: cuius quidem naturæ vna in parte reliquæ singulorum naturæ omnes continentur. Deinde, cùm hominem aliquem auersatur, aut lædèdi causa auersatur: hoc est iratorum. Tertio, cùm voluptati aut dolori succumbit. Quarto, cùm simulat, ficitq; aliquid aut facit aut loquitur. Quintò, cùm aliquam actionem aut conatum ad nullum certum scopum dirigit, sed frustra quicquam, nullaq; consequentia agit: cùm oporteat etiam minima quæq; ad certum finem referri. Finis autem animanti ratione prædito propositus est, vt ratione atq; legè ciuitatis vetustissimè sequatur. Humanæ quidem vitæ tempus, momentum est, natura fluxa, sensus obscurus: totius corporis téperamentum putrescit

- 3 facile, anima vaga est: fortuna quæ sit, difficile est conijcere: fama incerta est. Atq; vt summam rei dicã, omnia quæ ad corpus pertinent, fluuij naturam habent: quæ ad animam, insomnij & fumi: vita bellũ est, & peregrinatio: fama post mortem, obliuio est. Quid ergo est q, tutò hominẽ possit deducere? Philosophia. Ea verò in hoc consistit, vt genium qui in te est, incontaminatũ conserues, atq; illæsum, voluptatibusq; & doloribus superiorem: vt nihil frustrà, nihil fictè aut falso agas: nihil cures, agatne quicquã alius, aut omittat: præterea, vt ea quæ accidunt, fatòue eueniunt, ita accipias, tãquã inde missa, vnde tu quoque veneris. postremò, vt placido mortem animo expectes: quippe nihil aliud, quã dissolutionẽ elementorũ eorũ, ex quib. vnũquodlibet animal cõcretum est. Iam si ipsis elementis nihil mali euenit continentibus istis mutationibus, quib. ipsa inter se, alia idẽtidem in alia vertuntur, quæ'nã causa est, cur de mutatione vniuersi corporis, dissolutioneq;, sinistrum quicquam suspicari debeamus? cùm ea secundum naturam fiat. Nihil verò malum est, quod naturà euenit. Hæc Carnunti disputata.
- 4